

PŘEDMLUVA (Přidal A.).....	1
I. BIOLOGIE VČEL (Přidal A.).....	1
I.1. Paleontologické doklady o původu včel.....	1
I.2. Taxonomická příslušnost včel.....	2
I.3. Vlastnosti a hospodářský význam druhů z tribu Meliponini – bezžihadlé včely.....	2
I.4. Vlastnosti a hospodářský význam druhů z rodu <i>Apis</i> - včela.....	4
I.4.1. <i>Apis (Apis) mellifera</i> Linnaeus, 1758 - VČELA MEDONOSNÁ.....	4
I.4.1.1. Skupina plemen včely medonosné původem ze Středomoří.....	6
I.4.1.2. Skupina plemen včely medonosné Blízkého východu.....	7
I.4.1.3. Skupina plemen včely medonosné Afrotropické oblasti.....	8
I.4.2. <i>Apis (Apis) cerana</i> Fabricius, 1793 - VČELA VÝCHODNÍ (= indická).....	9
I.4.3. Ostatní druhy včel podrodu <i>Apis</i> „sensu stricto“.....	10
I.4.4. Druhy včel z podrodu <i>Megapis</i>	10
I.4.5. Druhy včel z podrodu <i>Micrapis</i>	11
II. ZÁKLADY ZOOTECHNIKY V CHOVU VČELY MEDONOSNÉ (Přidal A., Čermák K.).....	12
II.1. Technické základy chovu.....	12
II.1.1. Úl.....	12
II.1.1.1. Požadavky na úl z hlediska kočování se včelstvy.....	14
II.1.1.2. Požadavky na úl z hlediska racionálního včelaření.....	14
II.1.1.3. Vývoj rámkových měř a stavby úlů na našem území.....	17
II.1.2. Vybavení včelařského provozu.....	18
II.1.2.1. Základní včelařské nářadí a pomůcky.....	18
II.2. Zásady správného zacházení se včelami.....	19
II.3. Včelařský rok a bioklimatické včelařské oblasti.....	20
II.4. Období regenerace – včelařské podletí.....	21
II.5. Období vegetačního klidu – včelařský podzim a zima.....	23
II.6. Období růstu – včelařského předjaří a jara.....	25
II.6.1. Období omezeného růstu v zimním chumáči.....	25
II.6.2. Období růstu mimo zimní chumáč a bez stavebního pudu – včelařské předjaří.....	25
II.6.3. Období růstu se stavebním pudem – včelařské jaro.....	27
II.7. Období reprodukce – včelařského časného léta.....	28
II.7.1. Manipulace s rojem.....	29
II.7.2. Protirojová opatření.....	29
II.7.3. Zootechnické metody dělení včelstev.....	31
II.7.3.1. Postup při tvorbě oddělků.....	31
II.7.3.2. Postup při tvorbě smetenců.....	32
II.7.4. Technika přidávání a výměny matek.....	32
II.7.4.1. Výměna matek.....	32
II.7.4.2. Přidávání matek.....	33
II.8. Období produkce – včelařského plného léta.....	33
II.9. Základní rozdíly mezi tradičním a nástavkovým včelařením.....	34
II.9.1. Tradiční dvouprostorové včelaření.....	34
II.9.2. Včelaření nástavkovou metodou.....	35
II.10. Technologie ošetřování včelstev podle typů úlů.....	35
III. ODCHOV MATEK A TRUBCŮ A TECHNICKÁ INSEMINACE (Přidal A., Čermák K.).....	38
III.1. Zootechnika odchovu matek.....	38
III.1.1. Odchov v preimaginální fázi.....	38
III.1.2. Odchov dospělců.....	41
III.3. Technika a možnosti transportu plemenného materiálu.....	43
III.4. Zootechnika odchovu trubců.....	44
III.5. Technická inseminace včelích matek.....	45
IV. ZÁKLADY GENETIKY A PLEMENITBY VČELY MEDONOSNÉ (Čermák K., Přidal A.).....	46
IV.1. Specifika včely medonosné ve vztahu ke šlechtění.....	46
IV.1.1. Determinace pohlaví u včel.....	46

IV.1.2. Partenogeneze, polyandrie a jejich důsledky.....	47
IV.1.3. Včelstvo jako jeden organizmus	47
IV.1.4. Ostatní biologická specifika druhu.....	48
IV.2. Příbuzenské vztahy u včel a inbriding	48
IV.3. Dědičnost znaků a genetické parametry	49
IV.4. Medná užitkovost včelstva	50
IV.4.1. Závislost produkce medu na prostředí.....	50
IV.4.2. Vlivy genetické	51
IV.5. Složky plemenářské práce.....	53
IV.5.1. Posuzování vlastností	53
IV.5.1.1. Hodnocení medné užitkovosti	53
IV.5.1.2. Subjektivně hodnocené vlastnosti.....	54
IV.5.1.3. Testování vlastností odolnosti proti chorobám	54
IV.5.1.4. Hodnocení exteriéru včel.....	57
IV.5.2. Kontrola dědičnosti	58
IV.5.3. Vyhodnocení vlastností	58
IV.5.4. Selektce	59
IV.5.5. Odchov potomstva	60
IV.5.6. Přípařovací výběr	61
IV.5.7. Metody plemenitby	61
IV.6. Plemenná příslušnost včely medonosné na území ČR a chovatelský cíl	64
IV.7. Plemenářská evidence a struktura chovů v České republice	65
V. VČELA A ROSTLINA (Přidal A.).....	66
V.1. Podmínky vylučování nektaru	66
V.2. Proč je včela medonosná nejuniverzálnějším opylovačem.....	67
V.3. Včela medonosná zajišťuje výnosy entomofilních plodin	68
V.3.1. Olejniny	69
V.3.2. Obiloviny.....	70
V.3.3. Okopaniny	71
V.3.4. Přádné rostliny.....	71
V.3.5. Pícniny.....	71
V.3.5.1. Luskoviny na semeno a krmné luskoviny	72
V.3.5.2. Jeteloviny.....	72
V.3.5.2.1. Jeteloviny s klapkovým mechanismem květu	73
V.3.5.2.2. Jeteloviny s pružinovým mechanismem květu.....	74
V.3.6. Zahradnické kultury.....	75
V.3.6.1. Ovocné druhy.....	75
V.3.6.2. Zelenina	79
V.4. Základy etologie včel související přímo s opylovací činností včel	79
V.4.1. Parametry charakterizující práci včel – opylovací kapacitu	80
V.4.2. Stanovení skutečně vykonané práce včel	80
V.4.3. Stanovení potřebného množství a kvality práce při řízeném opylování	81
V.4.4. Charakteristika jevu efektivní a neefektivní práce včel	82
V.4.5. Lze kompenzovat neefektivní práci opylovačů ?	83
V.5. Technologie mobilního včelaření – kočování se včelstvy	84
V.5.1. Specifika v zootechnice kočovných včelstev.....	84
V.5.2. Příprava včelstev pro kočování.....	85
V.5.3. Výběr kočovného stanoviště a jeho vzdálenost od stanoviště trvalého	86
V.5.4. Vhodná doba přísunu včelstev.....	87
V.5.5. Převážení včelstev	87
V.5.6. Organizace kočování se včelstvy.....	87
V.5.7. Využití hlavních zdrojů snůšky v průběhu sezóny kočováním se včelstvy	88
V.6. Využití včely medonosné k řízenému opylování v technické izolaci	89